ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 99.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 19-го Декабря.— 1847— Wilno. PIĄTEK, 19-go Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 12-го Декабря.

Высочайшимъ Приказомъ, по Морскому Вѣдомству, отданнымъ 26-го Ноября, въ день присяги Его Императорскаго Высочества, Государя Великаго Князя Константина Николаевича, по совершеннолѣтіи, произведены за отличіе по службѣ: Изъ Вице-Адмираловъ въ Адмиралы, Членъ Морскаго Генералъ-Аудиторіата и Членъ Совѣта Государственнаго Контроля, *Сульменевъ*, съ назначеніемъ Предсѣдателемъ того же Генералъ-Аудиторіата. Изъ Контръ-Адмираловъ въ Вице-Адмиралы: Состоящій по Флоту *Папаегоровъ*; Исправляющій должность Директора Департамента Корабельныхъ Лѣсовъ *фонъ Врангель*, съ утвержденіемъ въ настоящей должности; Астраханскій Военный Губернаторъ *Чистяковъ*, съ оставленіемъ при настоящей должности; Командиръ 4 й Гвардейской Бригады и Гвардейскаго Экипажа *Казинъ*, съ назначеніемъ Членомъ Генералъ Аудиторіата; въ Генералъ-Лейтенанты: Капитанъ надъ Ревельскимъ Портомъ, Генералъ-Маіоръ *фонъ Платеръ*; Членъ Общаго Присутствія Морскаго Интендантства Контръ Адмиралъ *Черниковъ*; Инспекторъ всѣхъ Учебныхъ Морскихъ Экипажей, Генералъ-Маіоръ *Кохіусъ*,— всѣ съ оставленіемъ при прежнихъ должностяхъ. Изъ Капитановъ 1-го Ранга въ Контръ-Адмиралы: Флотскихъ Экипажей: 29-го, Командиръ Экипажа и корабля „Селафаилъ", *Вергопуло*, съ назначеніемъ Командиромъ 1-й Бригады 5-й Флотской Дивизіи: 33-го, Командиръ Экипажа и корабля „Чесма", *Щербачевъ*, и 34-го, Командиръ Экипажа и корабля „Уріилъ", *Синицынъ*, съ состояніемъ: первый при 4-й, а послѣдній при 5-й Флотской Дивизіи; Гвардейскаго Экипажа, состоящій при Начальникѣ Главнаго Морскаго Штаба по особымъ порученіямъ, *Веселаго 1-й*, съ состояніемъ по Морскому Министерству. Флотскихъ Экипажей: 5 го, состоящій при Начальникѣ Главнаго Штаба по особымъ порученіямъ и Командующій пароходо-фрегатомъ „Камчатка", *фонъ Шанцъ*, съ оставленіемъ по Флоту; 21 го, Командиръ Экипажа и корабля „Ретвизань", *Румянцовъ*, съ назначеніемъ Командиромъ 1 й Бригады 2-й Флотской Дивизіи. Въ Генералъ-Маіоры: изъ Полковниковъ: Дежурный Шт бъ-Офицеръ при Инспекторѣ Корпуса Морской Артиллеріи, *Бѣляевъ*, съ состояніемъ по Корпусу Морской Артиллеріи и съ оставленіемъ при управленіи Штабомъ Инспектора сего Корпуса; Изъ Капитановъ 1-го ранга, состоящій по Ластовымъ Экипажамъ, Капитанъ надъ Рижскимъ Портомъ, *Севериновъ*, съ оставленіемъ при настоящей должности, и состоящій по Флоту, исправляющій должность Вице-Директора Ко-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 12-go Grudnia.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Morskim, wydany 26 Listopada, w dniu przysięgi Jego Cesarskiej Wysokości, Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza, z powodu dojścia do pełnoletności, awansowani zostali, za odznaczenie się w służbie: Z Wice-Admirała na Admirała: Członek Morskiego Audytoryatu Jeneralnego, a oraz Członek Rady Kontrolli Państwa, *Sulmieniew*, z mianowaniem Prezesem tegoż Audytoryatu Jeneralnego. Z Kontr-Admirałów na Wice-Admirałów: Zostający we flocie *Papajegorow*; pełniący obowiązki Dyrektora Departamentu lasów okrętowych *von Wrangel*, z zatwierdzeniem w tych obowiązkach; Wojenny Gubernator Astrachański *Czystiakow*, z pozostaniem w teraźniejszych obowiązkach; Dowódzca 4-téj Brygady Gwardyi i ekwipażu Gwardyjskiego *Kazin*, z mianowaniem Członkiem Audytoryatu Jeneralnego; — na Jenerał-Porucznikow, Kapitan nad Portem Rewelskim, Jenerał-Major *von Plater*; Członek ogólnego prezydyum Intendentury Morskiéj, Kontr-Admirał *Czernikow*; Inspektor wszystkich ekwipażów instrukcyjnych Morskich, Jenerał-Major *Kochius*, — wszyscy z pozostaniem przy teraźniejszych obowiązkach; — z Kapitanów 1-éj rangi na Kontr-Admirałów: ekwipażów floty: 29 go, Dowódzca ekwipażu i okrętu „*Selafail*", *Wergopulo*, z mianowaniem Dowódzcą 1-éj Brygady 5-téj Dywizyi floty; 33 go, Dowódzca ekwipażu i okrętu „*Cześma*", *Szczerbaczew*, i 34 go, Dowódzca ekwipażu i okrętu „*Uriol*", *Sinicyn*, z przeznaczeniem: piérwszego do 4 téj, a ostatniego do 5-éj Dywizyi floty; z ekwipażu Gwardyi, zostający przy Naczelniku Sztabu Głównego Morskiego do szczególnych poleceń, *Weselago* 1, z pozostaniem w Ministerstwie Morskiém; ekwipażów floty: 5-go, zostający przy Naczelniku Sztabu Głównego Morskiego do szczególnych poleceń i dowodzący fregatą parową „*Kamcz tka*", *von Schantz*, z pozostaniem we flocie; 21-go, Dowódzca ekwipażu i okrętu „*Retwizań*", *Rumiancow*, z mianowaniem Dowódzcą 1-éj Brygady 2-éj Dywizyi floty. Na Jenerał-Majorów: z Półkowników: Dežurny Sztabs-Oficer przy Inspektorze Korpusu Artylleryi Morskiéj *Bielajew*, z pozostaniem w Korpusie Artylleryi Morskiéj i przy zarządzie Sztabu Inspektora tegoż Korpusu; z Kapitanów 1-éj rangi: zostający przy ekwipażach transportowych, Kapitan nad Portem Rygskim, *Sewerjukow*, z pozostaniem przy teraźniejszych obowiązkach; zostający we flocie, pełniący obowiązki Wice Dyrektora Departamentu budowania okrętów w Ministerstwie Morskiem *Stogow*, z zatwierdzeniem w tych obowiązkach.

саблестроительнаго Департамента Морскаго Министерртва, *Стоговъ*, съ утвержденіемъ въ сей должности.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдомству, 24 Ноября, Исправляющему должность Иркутскаго и Енисейскаго Генералъ-Губернатора и Командующему войсками, въ Восточной Сибири расположенными, Генералъ-Маіору *Муравьеву*, повелѣно именоваться впредь: Исправляющимъ должность Генералъ-Губернатора Восточной Сибири и Командующимъ войсками, въ оной расположенными.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ объявить дворянству Калужской Губерніи Всемилостивѣйшее Его Императорскаго Величества благоволеніе, за пожертвованіе изъ доходовъ съ имѣній своихъ 1,000 р. сер., для устройства шоссе отъ Малоярославца до Калуги.

—

Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему представленію Г. Министра Государственныхъ Имуществъ, въ 27-й день Октября, Высочайше повелѣть соизволилъ: учредить въ казенномъ имѣніи Соколкѣ Гродненской Губерніи, Писарское и Егерское училища, на тѣхъ же основаніяхъ, на которыхъ подобныя заведенія учреждены въ Островскомъ имѣніи Московской Губерніи.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojennym, w d. 24 Listopada wydany, Pełniącemu obowiązki Jenerał-Gubernatora Irkuckiego i Jenissejskiego, a razem dowodzącemu wojskami, w Syberyi Wschodniéj konsystującemi Jenerał-Majorowi *Murawjewowi*, rozkazano mienić się odtąd: Pełniącym obowiązki Jenerał Gubernatora Syberyi Wschodniéj i Dowodzącym wojskami, tamże konsystującemi.

— Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył, oświadczyć szlachcie Gubernii Kałuzkiéj Najmiłościwsze Jego Cesarskiéj Mości zadowolenie, za ofiarowane przez nich z dochodów Dóbr swych 100.000 r. sr., na zbudowanie szosse od Małojarosławca do Kaługi.

—

Jego Cesarska Mość po najuniżeńszém przedstawieniu P. Ministra Dóbr Skarbowych, dnia 27-go Października, Najwyżéj rozkazać raczył: założyć w Skarbowym majątku Sokółce, gubernii Grodzieńskiéj, Szkoły Pisarską i Strzelecką, na tychże zasadach, na których podobne zakłady urządzone są w majątku Ostrowskim, gubernii Mohiewskiéj.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 10 *Декабря*.

Въ слѣдствіе королевскихъ постановленій 8-го числа с. м., произошли слѣдующія перемѣщенія дипломатовъ: настоящій посланникъ при Сѣверо-Американскихъ Соединенныхъ Штатахъ, Г. Бакуръ, назначенъ на мѣсто графа Мортье сардинскимъ посланникомъ; нынѣшній испанскій посланникъ, герцогъ Глюксбергъ, отправится въ Португалію на мѣсто Г. Варенна, который займетъ посольскій постъ въ Даніи, вмѣсто назначеннаго прежде посланникомъ при Германскомъ союзѣ, барона Биллинга; Г. Пажо замѣнитъ Г. Бакура въ качествѣ посланника при Соединенныхъ Штатахъ, а настоящій секретарь посольства въ Брюсселѣ, Г. Бассано, назначенъ полномочнымъ министромъ и временно управляющимъ посольскими дѣлами въ Гессенскомъ курфирствѣ.

— Королевскимъ постановленіемъ вчерашняго числа, перъ Франціи и настоящій посолъ при греческомъ дворѣ, Г. Пикатори, назначенъ посланникомъ при Мадритскомъ дворѣ.

— Наконецъ совершился министерскій переломъ. 8-го числа, по утру, отвѣтъ Пальмерстона въ нижнемъ англійскомъ парламентѣ, относительно посредничества въ Швейцаріи, поразилъ г-на Гизо какъ молнія, при безоблачномъ небѣ. Прочитавъ объявленіе Пальмерстона и замѣтивъ удовольствіе, произведенное симъ отвѣтомъ въ нижнемъ парламентѣ, Г. Гизо, объявилъ съ жаромъ, что одно лишь сильное и энергическое поведеніе можетъ поддержать честь тюльерійскаго кабинета. За симъ онъ одинъ, не извѣстивъ никого изъ своихъ товарищей, поѣхалъ въ Сен-Клу, гдѣ имѣлъ съ Королемъ продолжительный разговоръ, который, по видимому, былъ не въ пользу его мнѣнія, ибо онъ возвратился въ Парижъ въ весьма дурномъ расположеніи духа. По возвращеніи, онъ немедленно отправился къ Дюшателю, съ которымъ совѣщался три часа. На другой день оба министра снова были вмѣстѣ и выжидали прибытія Короля изъ Сенъ-Клу въ министерскій совѣтъ, послѣ котораго немедленно разнесся слухъ, что кабинетъ будетъ распущенъ. Впрочемъ извѣстія эти не очень вѣроятны, и требуютъ подтвержденія.

— Въ *Courrier fr.* сообщаютъ, что будто бы Папа намѣренъ отправить въ Лондонъ кардинала Раффонди, прелата извѣстнаго необыкновеннаго ученостію и прогрессистскимъ образомъ мыслей.

— Военный министръ увѣдомилъ префекта сенскаго департамента, что вскорѣ приступлено будетъ къ проведенію внѣшней черты, въ разстояніи 250 метровъ отъ обводной стѣны, вокругъ столицы, на которой не дозволяется строить никакихъ частныхъ домовъ; посему министръ предлагаетъ префекту назначить гражданскихъ инженеровъ, для соображенія дѣйствій вмѣстѣ съ военными по сему предмету. Въ придворной типографіи печатается отчетъ объ укрѣпленіяхъ

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, 10 *grudnia*.

W skutku postanowień Królewskich z d. 8 b m., zaszły następujące dyplomatyczne zmiany: P. Bacourt, dotychczasowy Poseł przy Stanach-Zjednoczonych, zastąpi Hr. Mortier, jako Poseł w Sardynii; Xiążę Glücksberg, teraz Poseł w Hiszpanii, uda się do Portugalii w miejsce P. Varennes, który obejmie poselstwo w Danii, w miejsce mianowanego pierwéj Posłem przy Związku Niemieckim, Barona Billing; P. Pageot zastąpi P. Bacourt, jako Poseł przy Stanach-Zjednoczonych, a P. Bassano, dotychczasowy Sekretarz poselstwa w Bruxelli, mianowany został Pełnomocnym Ministrem i tymczasowo sprawującym interessa poselstwa w Elektorstwie Heskiem.

— Postanowienie Królewskie z dnia wczorajszego, mianuje P. Piscatory, Para Francyi, i dotychczasowego Posła przy dworze Greckim, Posłem przy dworze Madryckim.

— Mamy teraz zupełne przesilenie ministeryalne. Dnia 8-go z rana, odpowiedź Lorda Palmerstona w Izbie Niższéj, na posiedzeniu d. 6, względem pośrednictwa w Szwajcaryi, uderzyła P. Guizot jak piorun z bezchmurnego nieba. Przeczytawszy to oświadczenie Palmerstona i dostrzegłszy zadowolenie, jakie ta odpowiedź w Izbie Niższéj sprawiła, P. Guizot oświadczył z żywością, że samo tylko mocne i energiczne postępowanie, może utrzymać honor gabinetu Tuileryjskiego. Poczém sam jeden, nie uwiadomiwszy żadnego z kolegów swoich, pojechał do St. Cloud, gdzie miał z Królem długą rozmowę, która, jak się zdaje, nie musiała wypaść całkiem na korzyść opinii jego, gdyż w bardzo złym humorze do Paryża powrócił. Za powrótem udał się zaraz do P. Duchatel, z którym naradzał się przez trzy godziny. Nazajutrz, obaj Ministrowie znowu zeszli się razem i bawili aż do przybycia Króla z St Cloud na radę Ministrów, po któréj zaraz rozeszła się pogłoska, że gabinet ma się rozwiązać. Wiadomość ta atoli nie zdaje się być podobną do prawdy.

— *Courrier Français* donosi, że Papież ma mieć zamiar wysłać do Londynu Kardynała *R ffondi*, Prałata pełnego nauk i postępowego sposobu myślenia.

— Minister wojny zawiadomił Prefekta Sekwany, że niebawem rozpocznie się odznaczenie linii zewnętrznéj, odległéj od murów okalających stolicę o 250 metrów, gdzie nie wolno będzie stawiać prywatnych budowli; wzywa zatém Prefekta, aby wyznaczył inżynierów cywilnych, którzyby łącznie z inżynierami wojskowymi przystąpili do oznaczenia téj linii W Królewskiéj drukarni odbijają sprawozdanie o warowniach Paryża, według którego, w zamku Vincennes znajduje się na składzie 1,920 dział.

Парижа; изъ него, между прочимъ, видно, что въ Венсенскомъ фортѣ находится въ депо 1,920 орудій.

— Изъ Рошфора увѣдомляютъ, что морской министръ предписалъ вооружить тамъ значительное число судовъ и спустить на воду новый линѣйный корабль, а равно поспѣшить окончаніемъ производящихся тамъ корабельныхъ построекъ.

— Дѣвица Люзи подала въ судъ жалобу на наслѣдниковъ герцога Пралена, въ которой требуетъ уплаты завѣщанныхъ ей герцогомъ 3,000 фр., выдачи назначеннаго ей маршаломъ Себастіани содержанія и возврата подарковъ, полученныхъ ею отъ дѣтей, и удержанныхъ судомъ.

— Въ прошедшую ночь свирѣпствовала въ Парижѣ сильная буря, причинившая много вреда. Въ Дромскомъ и Изерскомъ департаментахъ, 30-го Ноября, ощущено было сильное землетрясеніе, сопровождавшееся подземнымъ гуломъ, похожимъ на стукъ тяжелыхъ повозокъ, ѣдущихъ по мосту.

— Въ Рошфортѣ и Брестѣ сгорѣли бумаги провіантскаго вѣдомства. Причина этого происшествія еще не открыта.

12 Декабря.

Вчера Король со всею фамиліею переѣхалъ изъ Сен-Клу въ Парижъ. Въ палатѣ депутатовъ приготовляютъ тронъ, на которомъ Король займетъ мѣсто при открытіи засѣданій 28-го с. м. Принцъ Жуэнвильскій составляетъ записку о флотѣ, которую намѣренъ представить въ палату перовъ.

— Число прибывшихъ въ столицу депутатовъ простирается до 250, кои большею частію принадлежатъ къ охранительной партіи. Многіе полагаютъ, что депутаты сіи собрались по требованію министерства, желающаго посовѣтоваться съ ними о нѣкоторыхъ предметахъ. Говорятъ также, что министры хотятъ, чтобы пренія по адрессу кончились въ два или три засѣданія: не извѣстно, сбудется-ли это желаніе.

— Директоръ банка въ г. Валансьеннѣ отказался принимать ассигнаціи французскаго банка и платить за нихъ монетою, это произвело сильное впечатлѣніе на биржѣ. Опасаются чтобы и другіе банки не послѣдовали сему примѣру, тогда поколеблется довѣріе къ этимъ билетамъ, стоимость коихъ опирается только на общественномъ довѣріи.

— Въ Алжирскомъ Монитерѣ сообщаютъ подробности объ успѣхахъ марокканскихъ войскъ противъ Абдъ-эль-Кадера. Войска эти состоятъ подъ командою сыновей императора. Они наказали мятежныя племена, а въ особенности племя Галлафовъ, которое явно перешло на сторону эмира. Наказаніе бунтовщиковъ устрашило колеблющихся, и всѣ племена прервали сношенія съ эмиромъ, который со всею деирою выступилъ въ Заиру, гдѣ у него хранятся запасы хлѣба, но желая возбудить довѣріе въ своихъ приверженцахъ, и показать что онъ ничего не опасается со стороны Франціи, отправилъ довѣренныхъ лицъ съ письмами къ генералъ-губернатору и къ генералу Ламорисьеру, съ предложеніемъ имъ мира. Письма эти возвращены ему, съ увѣдомленіемъ, что французское правительство не войдетъ съ нимъ ни въ какія сношенія. Въ то же время ген. Ламорисьеръ усилилъ отрядъ свой на маррокской границѣ, что произвело сильную тревогу въ деирѣ эмира, и онъ немедленно отправилъ двухъ начальниковъ къ маррокскому императору, прося у него пощады. Диванъ отвѣчалъ, что приметъ Бу-Гамеда только въ Фецѣ, если онъ привезетъ предложеніе безусловной сдачи эмира со всею деирою и всѣми бѣглецами. Послѣ продолжительной нерѣшимости, Бу-Гамедъ отправленъ къ императору съ двумя дорогими конями и муломъ, навьюченнымъ серебромъ, чтобы обезоружить его гнѣвъ. Посолъ этотъ, предвидя что его оставятъ въ Фецѣ въ видѣ заложника, приготовился остаться въ Марокко.

— Въ *Memorial de Rouen* сообщаютъ о произведенной въ тамошнемъ госпиталѣ ампутаціи лѣваго плеча у одного 54 лѣтняго больнаго, по принятіи имъ хлороформа. Больной былъ совершенно безчувственъ и во время операціи не сдѣлалъ нималѣйшаго движенія. Очнувшись послѣ своего искуственнаго сна, продолжавшагося 13 минутъ, объявилъ, что онъ ничего не знаетъ, что съ нимъ произошло. Того же числа произведена была въ другомъ руанскомъ госпиталѣ такая же операція съ равнымъ благополучнымъ успѣхомъ.

— Donoszą z Rochefort, że tamże nadszedł rozkaz Ministra Morskiego, aby uzbrojono znaczną liczbę okrętów, tudzież spuszczono z warsztatu nowy okręt liniowy. Prócz tego, wszystkie roboty w warsztatach okrętowych mają być najśpieszniéj dokończone.

— Panna Luzy zapozwała spadkobierców Xięstwa Praslin o zapłacenie legatu 3,000 fr., któréj jéj Xiąże Praslin zapisał; daléj o zapłacenie wyznaczonéj jéj przez Marszałka Sebastiani renty, jako też o zwrót kilku podarunków, które od dzieci dostała, a które sąd był zatrzymał.

— Zeszłéj nocy srożyła się gwałtowna burza w Paryżu i znaczne zrządziła szkody. W departamentach Drome i Isére dało się uczuć mocne trzęsienie ziemi 30 listopada. Zjawisku temu towarzyszył podziemny łoskot, podobny do huku ciężkich wozów, przez most przechodzących.

— W Rochefort i w Brest spaliły się papiery administracyi żywności. Powód tego wypadku nie jest wiadomy.

Dnia 12 grudnia.

Wczoraj zjechał Król z całym dworem z St Cloud do Paryża na zimowe mieszkanie. W Izbie Deputowanych przygotowują tron, na którym Król 28-go b. m. zajmie miejsce przy zagajeniu Izb. Xiążę Joinville pracuje nad memoryałem o marynarce, który zamyśla złożyć Izbie Parów.

— Już się zjechało 250-ciu deputowanych, należących po większéj części do stronnictwa zachowawczego. Wielu mniema, że pomienieni deputowani przybyli na żądanie gabinetu, który chce się z nimi naradzić nad niektóremi przedmiotami. Mówią także, że Ministrowie pragną, aby rozprawy nad adressem, w dwóch lub trzech posiedzeniach ukończone były; nie wiadomo jednakże, czy spełni się to ich życzenie.

— Dyrektor banku miasta Valenciennes nie chciał przyjąć not banku francuzkiego, i wypłacić za nie gotowizną; rzecz ta sprawiła wielkie wrażenie na giełdzie. Obawiają się, aby inne banki postąpić podobnież nie chciały, coby spowodowało powszechną nieufność dla not bankowych, mających wartość opartą tylko na publicznéj opinii.

— *Monitor Algierski* umieścił bliższe szczegóły o postępie wojsk Marokańskich przeciw Abd-el-Kaderowi. Przeważna ta siła zbrojna zostaje pod wodzą synów Cesarza, którzy ukarali już zbuntowane plemiona, a nadewszystko plemie Hallafow, które się otwarcie za Emirem oświadczyło. Wymierzona na zbuntowanych kara, wywarła postrach na wahających się; wszystkie plemiona zerwały stosunki z Abd-el-Kaderem, który z całą swoją deirą wyruszył do Zairu, gdzie ma składy zboża; chcąc zaś wzniecić pomiędzy stronnikami swoimi ufność, że się niczego od Francyi nie obawia, wysłał Posłów do Gubernatora Jeneralnego i Jenerała Lamoriciére z listami, w których podaje warunki pokoju. Listy te jednakże zostały mu odesłane bez odpieczętowania, z nadmienieniem tylko, że rząd francuzki w żadne układy wchodzić z nim nie będzie. Jednocześnie wzmocnił Jenerał Lamoriciére wojsko swoje przy granicy Marokań kiéj, co spowodowało wielką trwogę w deirze Emira, który wysłał natychmiast dwóch poddowódzców do Cesar a Marokkańskiego, błagając go o łaskę. Dywan Marokkański odpowiedział tymże, że tylko przyjmie w Fezie Bu Hamediego, jeżeli przywiezie z sobą bezwarunkowe poddanie się Abd-el-Kadera z całą deirą i wszystkiemi zbiegami. Po długiem wahaniu się wyprawiono nareszcie do Cesarza Bu-Hamediego, z dwóma przepysznemi końmi i mułem, obłożonym srebrem, dla uśmierzenia jego gniewu. Że zaś Bu-Hamedi obawiał się aby go w Fezie nie przytrzymano jako zakładnika, uczynił przygotowania w drogę, jak do pozostania w państwie Marokkańskiém.

— *Memorial de Rouen* donosi o dokonanéj w tamecznym szpitalu amputacyi lewego ramienia na jednym 54-letnim człowieku, po wdechaniu przezeń przez 4½ minut chloroformu. Stał on się zupełnie nieczułym, i w czasie operacyi nie uczynił najmniejszego poruszenia. Gdy po 13 minutach ze swego sztucznego snu się obudził, oświadczył, że nic nie wie co z nim zaszło. W tymże dniu wykonano w drugim szpitalu w Rouen podobnąż operacyę z równie pomyślnym skutkiem.

Англія.

Лондонъ, 9 Декабря.

Вчерашнее засѣданіе нижняго парламента отличалось только тѣмъ, что открыло силы радикальной партіи въ новой палатѣ. Г. Фергусъ О'Конноръ предложилъ проектъ о назначеніи особаго комитета, который занялся бы разсмотрѣніемъ акта соединенія Англіи съ Ирландіею. Г. Фергусъ О'Конноръ, въ длинной своей рѣчи упомянувъ, что онъ происходитъ отъ древнихъ ирландскихъ королей, упрекалъ въ разныхъ несправедливостяхъ, оказанныхъ Ирландіи. Послѣ нѣсколькихъ еще другихъ рѣчей въ пользу и противъ проекта, парламентъ приступилъ къ балотированію, и проектъ Фергура О'Коннора отвергнутъ былъ большинствомъ 255 голосовъ противъ 23.

Во вчерашнемъ засѣданіи нижняго парламента, происходили преніи по биллю, предложенному г-нъ Анслеемъ, молодымъ профессоромъ правовѣдѣнія, засѣдающимъ въ первый разъ въ парламентѣ, относительно отмѣненія существующихъ еще старыхъ уголовныхъ законовъ противъ католиковъ. Билль сей, поддержанный министромъ внутреннихъ дѣлъ, г-нъ Греемъ, не смотря на сильное сопротивленіе усерднаго защитника стараго закона, Г. Инглиса, большинствомъ 168 голосовъ противъ 133 назначенъ былъ къ вторичному чтенію.

— Въ верхнемъ парламентѣ происходило непродолжительное засѣданіе, въ которомъ не было ничего новаго.

— Лордъ Джонъ Россель, въ слѣдствіе простуды заболѣлъ столь сильно, что вынужденъ былъ лечь въ постель.

— Въ *Morning - Chronicle* напечатано письмо герцога Веллингтона къ сэръ Джону Бургойну, въ которомъ онъ обращаетъ вниманіе на то, что берега Англіи недостаточно укрѣплены. Въ *Times* отвѣчаютъ на это, что сила Англіи заключается въ ея флотѣ, и что до тѣхъ поръ, пока флотъ будетъ многочисленъ и содержимъ въ хорошемъ состояніи, Англіи нечего опасаться непріятеля. Между тѣмъ, *Morning-Chronicle* утверждаетъ, что англійская армія вскорѣ будетъ усилена. Кабинетъ недавно умножилъ число войскъ 10,000 чел.; теперь же, по проекту бывшаго кабинета, намѣренъ учредить милицію, которая во всякое время можетъ снабжать армію исправными солдатами.

— На сихъ дняхъ разнеслись слухи, что нѣсколько человѣкъ умерло отъ холеры; эта молва всѣхъ встревожила, и въ слѣдствіе этого въ *Medical Gazette* пишутъ сегодня, что послѣ сдѣланныхъ оффиціальныхъ розысканій, извѣстіе это оказалось не основательнымъ. Въ столицѣ господствуетъ однако большая смертность. На прошлой недѣлѣ умерло 2,454 человѣка, т. е. 1,408 болѣе обыкновеннаго. Отъ грудныхъ болѣзней умерло 904 чел.

11 Декабря.

Сегодня было чрезвычайное собраніе нижней палаты, для выслушанія и принятія доклада коммиссіи о понудительномъ билѣ для Ирландіи. Билль утвержденъ безъ преній, послѣ чего палата отсрочила свои засѣданія до 13 с. м.

— Изъ Манчестера пишутъ, что Г. Кобденъ, обогащенный приношеніями народа, покидаетъ промышленныя занятія и посвящаетъ себя исключительно парламентскимъ и финансовымъ дѣламъ.

— Въ Вуличѣ получено предписаніе поставить на военную ногу всю артиллерію, въ слѣдствіе чего каждый баталіонъ будетъ теперь состоять изъ 10 ротъ.

— Домъ Овербури, торгующій шерстью, прекратилъ платежъ по своимъ обязательствамъ. Долги этого дома простираются, какъ говорятъ, отъ 100 до 200 тысячъ ф. ст.

— Англійскій банкъ заключилъ условіе съ торговымъ домомъ *Fletcher* и *Alexander*, который обязался доставить банку наличными деньгами столько, сколько онъ потребуетъ.

Англія.

Londyn, 9 grudnia.

Onegdajsze posiedzenie Izby Niższéj było o tyle tylko interessującem, o ile objawiło siłę stronnictwa radykalnego w nowéj Izbie. P. Feargus O'Connor podał bowiem wniosek o wyznaczenie szczegolnego Komitetu, któryby się zajął roztrząśnieniem sposobu, w jaki niegdyś połączenie między Anglią i Irlandyą przyszło do skutku. Feargus O'Connor w długiéj swéj mowie, wspomniawszy że pochodzi od dawnych Królów Irlandzkich, wyrzucał różne niesprawiedliwosci wyrządzane Irlandyi. Po kilku jeszcze mowach za i przeciw wnioskowi, przystąpiła Izba do głosowania, i wniosek Feargus O'Connora większością głosów 255 przeciw 23 odrzucony został.

Na wczorajszém posiedzeniu, Izba Niższéj zajmowała się bilem zaproponowanym przez P. Anstet, młodego Professora prawa, który piérwszy raz w Parlamencie zasiada, względem zniesienia istniejących jeszcze dawnych praw karnych przeciw Katolikom. Bil ten poparty przez Ministra spraw wewnętrznych, Sir Greya, pomimo silnego oporu gorliwego obrońcy panującego kościoła, P. Inglis, większością głosów 168 przeciw 133 do drugiego odczytania przypuszczony został.

— Izba Wyższa odbyła krótkie tylko posiedzenie, na którém nic ważnego nie zaszło.

— Lord John Russell, w skutku mocnego zaziębienia, złożony został słabością, dla któréj zostaje w łozku.

— *Morning - Chronicle* ogłosił obszerne pismo Xięcia Wellingtona do Sir Johna Bourgoyne, w którem tenże zwraca jego uwagę na to, że brzegi Angielskie nie są dostatecznie obwarowane. *Times* odpowiada Xięciu, że siłą Anglii jest jéj flota, i że pokąd ta będzie liczna i w dobrym utrzymywana stanie, nie może się obawiać napaści nieprzyjaciela. Mimo to, *Morning-Chronicle* utrzymuje, że wojsko Angielskie będzie niebawem pomnożone. Niedawno zwiększył je gabinet o 10,000 głów, teraz zaś zamierza, według projektu przeszłego ministerstwa, urządzić w ten sposób milicyą, aby ta w każdéj chwili mogła dostarczyć armii zdatnych żołnierzy.

— Przed kilku dniami rozeszła się pogłoska, że kilka osób umarło na cholerę, co powszechny sprawiło postrach; z tego powodu *Medical Gazette* ogłasza dzisiaj, że po zasięgnionych urzędowych wiadomościach, przekonano się, iż te wieści były zupełnie bezzasadne. Smiertelność jednak tak wielka panuje w stolicy, że w zeszłym tygodniu umarło 2,454 osób, co zwykłą liczbę o 1,408 przenosi. Na samą chorobę piersiową umarło 904 ludzi.

Dnia 11 grudnia.

W dniu dzisiejszym, zgromadziła się Izba Niższa w niezwykłéj porze, w celu wysłuchania i przyjęcia sprawozdania komitetu o bilu przymusowym dla Irlandyi. Bil uchwalony został bez oppozycyi, poczém Izba odroczyła swe posiedzenie do 13 b. m.

— Donoszą z Manchester, że P. Cobden, uposażony hojnie składkami narodowemi, opuszcza zupełnie swoje zatrudnienia fabryczne i nadal poświęci się całkowicie sprawom parlamentowym i finansowym.

— W Woolwich otrzymano rozkaz postawić na stopie wojennéj całą artylleryą; odtąd każdy batalion liczyć będzie po 10 kompanii.

— Dom Overbury, handlujący wełną, zawiesił swoje wypłaty. Stan bierny domu tego wynosić ma od 100 do 200 tysięcy funt. szterlingów.

— Bank Angielski zawarł układ z domem handlowym Fletcher i Alexander, mocą którego ostatni obowiązał się dostarczyć bankowi tyle gotowizny, ile tylko zażąda.

Швейцарія.

Французскій посолъ при Швейцарскомъ Союзѣ, графъ Буа-ле-Контъ, написалъ изъ Базеля, 30-го Ноября, по порученію своего правительства, слѣдующую ноту къ президенту Сейма и къ президенту военнаго совѣта Зендербунда, сообщаемую нами въ извлеченіи: „Королевское правительство видѣло съ глубокимъ сожалѣніемъ начало междоусобной войны меж-

Szwajcarya.

Poseł francuzki przy Związku Szwajcarskim, Hrabia Bois-le Comte, napisał z Bazylei, 30 listopada, z poruczenia swojego rządu, następującą notę do Prezesa Sejmu i do Prezesa Wojennéj Rady Oddzielnéj Ligi, którą tu w treści przytaczamy: „Rząd Królewski patrzał z głęboką boleścią na początek domowéj wojny pomiędzy Kantonami, składającemi Związek Szwajcarski, i pragnie użyć

ду кантонами, составляющими Швейцарскій Союзъ. Оно желаетъ употребить всѣ средства, чтобы устранить недоразумѣнія, изъ которыхъ происходили сіи непріязненныя дѣйствія, и съ этою цѣлію Королевское правительство согласилось съ своими союзницами сдѣлать общее предложеніе посредничества пяти Державъ, чтобы возстановить миръ въ Швейцаріи. Нижеподписавшемуся поручено въ слѣдствіе этого предложить, для сей цѣли, посредничество Франціи, общее съ посредничествомъ четырехъ другихъ державъ. Въ случаѣ принятія его, непріязненныя дѣйствія между воюющими сторонами должны немедленно прекратиться, а сверхъ того необходимо составить тотчасъ конференцію изъ представителей пяти Державъ, Сейма и Зондербунда. Основаніе, на которомъ предположено достигнуть примиренія между Сеймомъ и Зондербундомъ, состоитъ въ устраненіи жалобъ каждой изъ двухъ партій. Эти жалобы состоятъ, кажется, съ одной стороны, въ поселеніи Іезуитовъ въ Швейцаріи и въ образованіи Зондербунда, а съ другой, въ опасеніи нападеній вольныхъ отрядовъ и въ намѣреніи, приписываемомъ Сейму, нарушить или уничтожить независимость разныхъ кантоновъ. Королевское правительство предлагаетъ слѣдующія условія для возстановленія мира въ Швейцаріи: Семь кантоновъ Зондербунда обратятся къ Папѣ, чтобы спросить его, нельзя ли будетъ воспретить членамъ Іезуитскаго Ордена пребываніе въ швейцарскомъ Союзѣ, предоставивъ имъ справедливое вознагражденіе за всѣ земли и домы; Сеймъ обяжется не нарушать независимости кантоновъ, обезпеченной союзнымъ договоромъ; Сеймъ долженъ обѣщать сильную помощь кантонамъ, которымъ вольные отряды будутъ угрожать вторженіемъ, и не будетъ включать въ союзный договоръ никакой новой статьи, безъ согласія всѣхъ членовъ Союза; Зондербундъ будетъ расторгнутъ; обѣ партіи распустятъ свои войска и возстановятъ мирныя сношенія. — Въ Бернѣ полагали, что эта нота будетъ разсмотрѣна Сеймомъ 7-го Декабря. Говорятъ, Форортъ получилъ также отъ Австріи ноту, почти одинаковую съ Французскою.

— Сэръ Стратфордъ Каннингъ прибылъ въ Бернъ, и былъ принятъ, 9-го Декабря, президентомъ союза, Оксенбейномъ.

— Генералъ Салисъ, командовавшій войсками Зондербунда, прибылъ, чрезъ Айроло, въ Миланъ, 3 го Декабря.

— Папскій нунцій возвратился изъ Альторфа въ Люцернъ и посѣтилъ главнокомандующаго союзными войсками, генерала Дюфура. Послѣдній на другой день отплатилъ ему визитъ, въ сопровожденіи полковниковъ Пиглера и Циммерли.

— Изъ милліона швейцарскихъ франковъ (швейцарскій франкъ равняется полутору французскаго франка), наложенныхъ, въ видѣ контрибуціи, на кантоны Зондербунда, Луцерну приходится выплатить 370,350 фр., т. е. болѣе трети. Со включеніемъ вознагражденія за военныя издержки союзныхъ войскъ, Луцернъ обязанъ выплатить всего два милліона швейцарскихъ франковъ.

Италія.

Римъ, 23 Ноября

Третьяго дня, предсѣдатели четырехъ отдѣленій статс-совѣта (*Consulta di Stato*), поднесли Его Святѣйшеству благодарственный адресъ за образованіе сего новаго учрежденія. Папа принялъ ихъ весьма вѣжливо. Адресъ этотъ напечатанный въ сегодняшнемъ нумерѣ газеты *Diario di Roma*, начинается увѣреніями въ преданности, признательности и довѣріи, одушевляющихъ депутатовъ и всю Церковную Область; потомъ, продолжаетъ:

„Съ самаго начала вашего первосвященствованія, намѣреніемъ Вашего Святѣйшества было — соединить политическій прогрессъ вѣка съ вѣчными принципами католической религіи, — соединеніе чудное, которое съ одной стороны, доставляя церкви большую независимость, а вѣрѣ новое торжество, приноситъ, съ другой, утѣшеніе и счастіе народамъ и призываетъ эти прекрасныя страны къ новымъ судьбамъ. Учрежденіе государственнаго совѣщательнаго собранія должно назвать величайшимъ изъ благодѣяній, оказанныхъ Вашимъ Святѣйшествомъ римскому народу. Имъ вы допустили мірянъ къ участію въ общественныхъ дѣлахъ и даровали вашему народу одну изъ прочныхъ

wszelkich środków, aby uchylić nieporozumienia, z powodu których wynikły te kroki nieprzyjacielskie. W tym celu rząd Królewski porozumiał się ze swymi sprzymierzeńcami, względem ofiarowania pośrednictwa pięciu mocarstw, aby przywrócić pokój w Szwajcaryi. Niżéj podpisanemu poruczono w skutek tego ofiarować w tym celu pośrednictwo Francyi, wraz z pośrednictwem cztérech innych mocarstw. W razie przyjęcia go, kroki nieprzyjacielskie między wojującemi stronami powinny być niezwłocznie wstrzymane, a nadto niezbędną jest rzeczą utworzyć natychmiast konferencyą, złożoną z Reprezentantów pięciu mocarstw, Sejmu i Oddzielnéj Ligi. Zasada, na któréj ma nastąpić pojednanie Sejmu z Oddzielną Ligą, zależy na uchyleniu wzajemnych zażaleń z obojéj strony. Zażalenia te tyczą się, jak się zdaje, z jednéj strony, osiedlenia się Jezuitów w Szwajcaryi i utworzenia Oddzielnéj Ligi, z drugiéj zaś, obawy napaści wolnych oddziałów, jako też zamiaru, przypisywanego Sejmowi, naruszenia lub zniesienia niezawisłości różnych Kantonów. Rząd Królewski podaje następne warunki dla przywrócenia pokoju w Szwajcaryi: Siedm Kantonów Oddzielnéj Ligi uda dzą się do Papieża po radę, azali nie można będzie wzbronić członkom Zgromadzenia Jezuitów pobytu w Związku Szwajcarskim, zapewniwszy im słuszne wynagrodzenie za wszystkie ziemie i domy; Sejm zobowiąże się nie naruszać niezawisłości Kantonów, zapewnionéj przez Akt Związkowy; Sejm ma obiecać skuteczną pomoc Kantonom, którymby wolne oddziały zagrażać miały wtargnięciem, i nie wciągnie do Aktu Związkowego żadnego nowego artykułu, bez zgodzenia się wszystkich członków Związku; Oddzielna Liga zostanie rozwiązana; obie strony zwiną swe wojska i przywrócą przyjacielskie stosunki.“ — W Bernie mniemano, że Sejm roztrząśnie tę notę d. 7 grudnia. Powiadają, że Rządzący Kanton otrzymał także notę od Austryi, prawie tejże treści co i Francuzka.

— Sir Stratford Canning przybył do Bernu, d. 9 grudnia, i był przyjęty, przez Prezesa Związku, Ochsenbeina.

— Jenerał Salis-Soglio, który dowodził wojskami Oddzielnéj Ligi, przybył przez Ajrolo do Medyolanu, 3 grudnia.

— Nuncyusz Papiezki powrócił z Altorf do Lucerny i zaraz odwiedził Głównodowodzącego Związkowemi wojskami, Jen. *Dufour*, który nazajutrz oddał mu również wizytę, w towarzystwie Półkowników *Zieglera* i *Zimmerli*.

— Z piérwszego miliona Szwajcarskich franków (frank szwajcarski wynosi półtora francuzkiego), nałożonych od z sposobie kontrybucyi na Kantony Oddzielnéj Ligi, Lucerna ma wypłacić 370,350 fr., t. j. więcéj niż trzecią część. Dodawszy wynagrodzenie za koszta wojny wojska Związkowego, Lucerna powinna wypłacić ogółem dwa miliony franków Szwajcarskich.

Włochy.

Rzym, 23 listopada

Onegdaj, Prezesowie czterech sekcyi Rady Stanu (*Consulta di Stato*) złożyli Papieżowi adress podziękowania za utworzenie téj nowéj instytucyi. Papież przyjął ich bardzo uprzejmie. Adress ten, umieszczony w dzisiejszym numerze gazety *Diario di Roma*, zaczyna się od zapewnień o poświęceniu, wdzięczności i zaufaniu, któremi Deputowani i całe Państwo Kościelne jest przyjęte; poczém tak się daléj wyraża:

„Od pierwszéj chwili wstąpienia na Stolicę Apostolską, zamiarem Waszéj Świątobliwości było — połączyć polityczny postęp wieku, z odwiecznemi zasadami religii katolickiéj; — połączenie cudowne, które, jak z jednej strony zapewnia Kościołowi większą niezawisłość i Wierze nowe gotuje tryumfy, tak też z drugiéj, przynosi szczęście i pociechę ludom, i nasze te piękne kraje do nowych powołuje przeznaczeń. Ustanowienie Rady Stanu jest największém z dobrodziejstw, które już naród Rzymski od Waszéj Świątobliwości otrzymał. Przez nią to W Świątobliwość powołałeś ludzi świeckich do udziału w sprawach publicznych, i nadałeś swemu krajowi jednę z najtrwalszych rękojmi, które bynajmniéj nie naruszają istotnych warunków

гарантій, которыя нисколько не нарушаютъ существенныхъ условій папскаго правленія. Исполненные признательности за довѣріе, которымъ вы насъ почтили, мы постараемся быть достойными этого довѣрія. Всѣми силами содѣйствуя трудному дѣлу преобразованія государства, мы станемъ стремиться къ тому, чтобъ истина и одна только истина царствовала между столь человѣколюбивымъ отцомъ и дѣтьми его. Важныя правительственныя дѣла, которыя будутъ намъ предложены, мы станемъ разсматривать свободно и безпристрастно, будучи столько же далеки отъ бездѣйственной робости, сколько и отъ неумѣренныхъ притязаній."

Далѣе, адрессъ говоритъ о главныхъ предметахъ предстоящихъ занятій совѣщательнаго собранія, которые суть: законодательство, финансы, внутреннее управленіе, земледѣліе, промышленность и военныя дѣла. Въ заключеніе адресса сказано: „Ваше дѣло, Святой Отецъ, предпринято не для выгоды одного какого-либо класса гражданъ, но для всѣхъ вашихъ подданныхъ, къ которымъ вы питаете равную любовь; и мы видимъ, какъ вашему примѣру слѣдуютъ другіе италійскіе государи, связанные межлу собою и съ своими народами совершеннымъ сходствомъ правилъ, наклонностей и интересовъ. Міръ слишкомъ часто видѣлъ реформы, которыя родились изъ требованій народа, развились посреди безпокойствъ и раздоровъ и стоили много слезъ и много крови. Здѣсь, у насъ, само правительство идетъ путемъ прогресса, требуемаго цивилизаціею, ведя за собою умы, въ спокойномъ и постепенномъ движеніи, къ конечной цѣли — владычеству истины и справедливости на землѣ."

— Мы узнали изъ достовѣрнаго источника, что въ слѣдующій четвергъ депутація, состоящая изъ 12 чел., въ челѣ которой находится Чичероаккіо, намѣрена отправиться къ генералу Іезуитовъ, съ предложеніемъ, чтобы онъ отозвалъ изъ Швейцаріи Іезуитовъ.

Флоренція, 2 Декабря.

Въ газетѣ *Alba* утверждаютъ, что по силѣ почти уже оконченныхъ договоровъ, фивиццiанскій округъ оставленъ будетъ за Моденою, а понтремольскій за Тосканою. Какъ моденскія такъ и тосканскія войска, согласно заключенному между ихъ правительствами договору, отступили отъ границы. Впрочемъ обѣ стороны избрали Его Святѣйшество посредникомъ для улаженія возникшихъ между ними споровъ.

— Изъ Ливорно увѣдомляютъ, что 28-го Ноября, остановилась на тамошнемъ рейдѣ англійская флоттилія, состоящая изъ четырехъ линѣйныхъ кораблей и двухъ пароходовъ подъ командою адмирала Паркера. Одинъ изъ пароходовъ вскорѣ отправился въ Чивитавеккіо.

— Въ Ливорнѣ предприняли мѣры предосторожности противъ всѣхъ кораблей, прибывающихъ туда съ востока, и вообще изъ мѣстъ, въ которыхъ свирѣпствуетъ холера. Вчера разнесся даже слухъ, что въ Палермѣ открылась уже холера, но это извѣстіе требуетъ подтвержденія.

Испанія.

Мадритъ, 2 Декабря.

Въ журналѣ *Times* пишутъ, что Королева беременна и что французскій дворъ получилъ уже оффиціальное о томъ увѣдомленіе. Здѣсь въ Мадритѣ ничего объ этомъ не слышно, и Королева ежедневно ѣзди въ верхомъ. Гомеопатъ Нуньесъ, опредѣленный лейбъ-медикомъ Королевы, по распоряженію родительницы Е. В. удаленъ отъ должности, и на мѣсто его назначенъ докторъ Кастелло.

— Морской министръ предложилъ сегодня проектъ постановленія о разрѣшеніи министерству заключить заемъ на постройку нѣсколькихъ военныхъ кораблей. Послѣ того палата приступила къ собиранію голосовъ по адрессу, который и утвердила большинствомъ 124 голосовъ противъ 46-ти.

— Генералъ Ронкали назначенъ генералъ-капитаномъ острова Кубы, а генералъ Але преданъ военному суду.

— Изъ Рима получены здѣсь кардинальскія мантіи для толедскаго и бургонскаго архіепископовъ.

— Изъ Каталоніи сообщаютъ, что тамошній генералъ-капитанъ обнародовалъ амнистію для всѣхъ инсургентовъ, кои добровольно явятся въ продолженіе двухъ недѣль. Однако до сего обнародованія произ-

Papiezkiego rządu. Przejęci wdzięcznością za położoną w nas ufność, będziemy usiłowali odpowiedzieć jéj godnie. Dopomagając ze wszystkich sił naszych w trudnéj pracy reorganizacyi państwa, stale dążyć będziemy do tego, aby Prawda, i sama tylko Prawda, panowała między tak ludzkość kochającym ojcem a dziećmi jego. Ważne administracyjne interessa, które nam przełożone zostaną, roztrząsać będziemy swobodnie i bezstronnie, równie dalecy od nieczynnéj bojaźliwości, jako też i od nieumiarkowanych wymagań."

W dalszym ciągu adressu jest mowa o głównych przedmiotach, których się roztrząsaniem Rada Stanu ma zająć, a które są: prawodawstwo, finanse, administracya wewnętrza, rolnictwo, przemysł i wojskowość. Adress kończy się temi słowy: „Dzieło Twoje, Ojcze św., przedsięwzięte zostało nie dla korzyści jednej jak cykolwiek klassy obywateli, lecz dla wszystkich Twoich poddanych, których zarówno miłość Twoja ogarnia; i widzimy już jak za Twoim przykładem idą inni Monarchowie włoscy, złączeni między sobą i z swymi poddanymi zupełném podobieństwem maxym, skłonności i interessów. Świat zbyt często widział reformy, które z wymagań ludu wynikłe, rozwijały się śród zaburzeń i waśni, i krwią i łzami wielu okupione zostały. Tu, u nas, Najwyższa władza sama idzie drogą postępu, którego wymaga oświata, wiodąc za sobą umysły w spokojnym i stopniowym ruchu, do ostatecznego celu, jakim jest panowania Prawdy i Sprawiedliwości na ziemi."

— Z dobrego dowiadujemy się zródła, że w przyszły Czwartek, deputacya z 12 osób złożona, na czele której znajduje się Ciceroacchio, udać się ma do Jenerała Jezuitów, z wezwaniem, aby ze Szwajcaryi odwołał Jezuitów.

Florencya, 2 grudnia.

Dziennik *Alba* zapewnia, że według ukończonych już prawie układów, okręg Fivizzano pozostanie przy Modenie, a Pontremoli przy Toskanii. Tak Modeńskie, jak Toskańskie wojska, stosownie do umowy pomiędzy ich rządami zawartéj, cofnęły się trochę od granicy. Zresztą obie strony obrały Ojca św. i Króla Sardyńskiego za pośredników do załatwienia zachodzących pomiędzy niemi zatargów.

— Z Liworno donoszą, iż d. 28 zarzuciła kotwicę w tamecznym porcie flotylla angielska, złożona z czterech okrętów liniowych i dwóch parostatków, pod dowództwem Admirała Parkera. Jeden z tych dwóch parostatków udał się zaraz do Civitavecchia.

— W Livorno przedsięwzięto środki ostróżności przeciwko wszelkim okrętom, przybywającym tam ze Wschodu i w ogóle z miejsc dotkniętych cholerą. Od wczoraj głoszą tu nawet, że w Parmie wybuchła już cholera; ale wiadomość ta potrzebuje potwierdzenia.

Hiszpania.

Madryt, 2 grudnia.

Dziennik Angielski *Times* donosi, że Królowa jest przy nadziei, i że o tém dwór francuzki urzędownie zawiadomiony został. Tu, w Madrycie, nic o tém nie słychać, widzimy owszem młodą Monarchinię wyjeżdżającą codziennie konno i to w największym galopie. Lekarz homeopatyczny Nunez, przez Królowę Krystynę u dworu umieszczony, został nakoniec usunięty, a Dr. Castello, objął znowu obowiązki lekarza przybocznego.

— Minister Morski wniósł dzisiaj do Kongressu projekt do prawa, mocą którego, gabinet żąda upoważnienia do zaciągnienia pożyczki na wybudowanie i naprawę kilku okrętów wojennych. Następnie przystąpiła Izba do głosowania nad adressem, który, większością 124 głosów przeciw 46, uchwaliła.

— Jenerał Roncali mianowany został Jeneralnym Kapitanem wyspy Kuba, a Jenerał Alaix oddany pod sąd wojenny.

— Z Rzymu nadeszły tu płaszcze Kardynalskie dla Arcybiskupów toledańskiego i burgondzkiego.

— Donoszą z Katalonii, że tameczny Jeneralny Kapitan ogłosił amnestyą dla wszystkich powstańców, którzy się dobrowolnie stawią w przeciągu 2-ch tygodni. Przed tém jednak ogłoszeniem nastąpiło kilka exekucyi: d. 18

ведено было нѣсколько казней: 18 числа разстрѣлянъ капитанъ Гелетъ, 21-го — командиръ Мигуэль-Альбертонъ, а 22-го — другой командиръ Сирера.

Турція.

Константинополь, 17 Ноября.

Вчера Порта препроводила къ посланникамъ пяти великихъ державъ меморію по греческому дѣлу.

— Изъ Тегерана отъ 25 Сентября сообщаютъ, что войска Шаха побѣдили мятежныя полчища на Міянъ-Дахтской равнинѣ, которыя за симъ разсѣялись и весь Хоразанъ успокоился.

— Съ 24 Октября холера находится въ нашей столицѣ, но въ столь слабой степени, что донынѣ заболѣло всего 30 чел., изъ которыхъ едва третья часть сдѣлалась жертвою этой эпидеміи.

Сѣв. Амер. Сожд. Штаты.

Нью-Іоркъ, 15 Ноября.

Конгрессъ Соединенныхъ Штатовъ будетъ открытъ 6 Декабря. Вообще сомнѣваются, чтобы Полькъ успѣлъ удержаться. Виги намѣрены возстать противъ политики президента относительно Мексики. На избраніе болѣе всѣхъ надѣются: генералъ Скоттъ, или знаменитый Клай, который хотя давно оставилъ политическое поприще, но обратилъ на себя снова общее вниманіе своею манифестаціею въ отношеніи войны съ Мексикою.

„Общее вниманіе,— пишутъ въ *Times*,— обращено нынѣ на собраніе американскаго конгресса, преимущественно на рѣчь президента Полька, которою будетъ открыто собраніе. Повсюду, въ Соединенныхъ Штатахъ, большинство оказалось въ пользу консерваторовъ, что предсказываетъ конецъ проекту завоеванія и владычеству г-на Полька. Всѣ просвѣщенные люди охуждаютъ его притѣснительную политику. На одномъ изъ многочисленныхъ народныхъ собраній, въ которомъ предводительствовалъ знаменитый Генри Клай, состоялись разныя постановленія противъ дальнѣйшаго веденія войны съ Мексикою.

— Извѣстія изъ Мексики простираются по 29-е Октября. Въ этомъ городѣ по тоянно господствовало спокойствіе. Оставшіеся еще члены уничтоженнаго мексиканскаго правительства, собрались 5 Октября въ Кверетарѣ на конгрессъ, но число ихъ было столь незначительно, что они вовсе не могли производить совѣщаній. Однако большинство сего конгресса объявило себя въ пользу начатія переговоровъ о возстановленіи мира.— Въ провинціяхъ часто еще происходятъ схватки; народомъ овладѣлъ фанатизмъ: въ американцахъ онъ видитъ не сыновъ мира, а посланниковъ сатаны. Генералъ Ринконъ назначенъ главнокомандующимъ арміи, вмѣсто Сантаны, который за то отказался въ повиновеніи конгрессу и удалился въ Чуэкаро. Значительнѣйшая часть гражданскихъ и военныхъ властей въ Мексикѣ, бѣжала въ Куэрнаваку. Мѣсто, при которомъ произошло послѣднее злосчастное для Сантаны сраженіе, называется не Гуатамала, но Гуаматта.

— Въ журналѣ *Times* сообщаютъ полученныя изъ Нью-Іорка извѣстія, заключающія много противорѣчій относительно положенія вещей въ Мексикѣ, гдѣ дѣла не испытали еще никакой важной перемѣны. Генералъ Скоттъ все еще тамъ держится въ челѣ своихъ войскъ. Извѣстіе объ избраніи Сантаны въ президенты республики неосновательно. Сеньоръ Пена и-Пена все еще стоялъ у кормила правленія, которое нынѣ находится въ Кверетаро, гдѣ онъ успѣлъ собрать 70 членовъ конгресса большинство котораго объявило себя въ пользу мира. Это извѣстіе не возможно согласить съ распоряженіемъ Сеньора Пена-и-Пена, призвавшаго къ Кверетару губернаторовъ провинцій центральной Мексики, для совѣщанія съ ними по вопросу о войнѣ, и полученія отъ нихъ извѣстія о числѣ солдатъ и о военныхъ припасахъ, которые они могутъ доставить для возобновленія непріятельскихъ мѣръ противъ Американцевъ, кои между тѣмъ оказали новые успѣхи, овладѣвъ городами: Атекско и Оризабо. Сей послѣдній городъ, заключающій 16,000 народонаселенія, не оказалъ ни малѣйшаго сопротивленія.

— Генералъ Скоттъ недавно отправилъ отрядъ, для овладѣнія городомъ Гваделупою. Генералъ Смитъ назначенъ мексиканскимъ губернаторомъ.

---

rozstrzelany został Kapitan Gelet, d. 21 dowódzca Miguel Alberton, a d. 22 inny dowódzca Sirera.

Turcya.

Konstantynopol, 17 listopada.

W dniu wczorajszym Porta przesłała Posłom pięciu wielkich mocarstw swoje memorandum w sprawie greckiéj.

— Według doniesień z Teheranu z d. 25 września, wojska Szacha pokonały buntownicze hufce na równinie Mijan-Dacht, które następnie się rozwiązały, i cały Chorossan powrócił pod zwierzchnictwo Szacha.

— Od 24-go października cholera zjawiła się w naszéj stolicy, atoli w tak słabym stopniu, że dotąd zachorowało tu w ogóle tylko 30 osób, z których zaledwie trzecia część padła ofiarą téj zarazy.

Stany-Zjednoczone Ameryki Północnéj.

New-York, 15 listopada.

Kongress Stanów-Zjednoczonych ma być otworzony 6 grudnia. Wątpią powszechnie, aby się Polk utrzymał. Wigowie gotują się powstawać na politykę Prezydenta pod względem Mexyku. Największe widoki na wybór mają: Jenerał Scott, albo sławny Clay, który lubo dawno już ustąpił z widowni politycznéj, jednakże dał się znowu poznać przez swój manifest względem wojny z Mexykiem.

„Uwaga publicznie, pisze gazeta *Times*, zwraca się głównie na zgromadzenie Kongressu Amerykańskiego, a mianowicie na mowę Prezydenta Polk, którą zagajone zostanie zgromadzenie. Na wszystkich punktach Stanów-Zjednoczonych większość wypadła dla konserwatystów, co zapowiada koniec projektu zdobyczy i panowania P. Polk. Wszyscy oświeceni potępiają jego napastniczą politykę. Jakoż na jednem licznem zgromadzeniu, na którém przewodniczył sławny Henry Clay, przyjęte zostały różne rezolucye przeciw prowadzeniu wojny z Mexykiem.

— Wiadomości z Mexyku dochodzą do 29 października. W mieście tém panowała ciągle spokojność. Pozostali jeszcze członkowie obalonego rządu mexykańskiego zebrali się d 5 października w Queretaro, na Kongress, ale liczba ich była tak mała, że wcale obradować nie mogli. Wszakże większość tego Kongressu oświadczyła się za zawiązaniem układów o pokój. Na prowincyach często jeszcze staczane są utarczki; lud jest sfanatyzowany, w Amerykanach widzi posłanników szatana a nie synów pokoju. Santana zastąpiony w naczelném dowództwie armii przez Jenerała Rincon, wypowiedział posłuszeństwo Kongressowi i oddalił się do Tehuecan. Większa część władz cywilnych i wojskowych w Mexyku schroniła się do Cuernawaca. Miejsce, pod którem zaszła ostatnie nieszczęśliwa dla Santany bitwa, nazywa się nie Guatamala, ale Huamatla.

— Dziennik *Times* ogłasza nadeszłe z New-Yorku nowiny, które zawierają wiele sprzeczności co do stanu rzeczy w Mexyku, gdzie interessa nie doznały żadnéj znacznéj zmiany. Jenerał Scott utrzymuje się tam ciągle na czele swego wojska. Wiadomość o wyborze Santa Anny na Prezydenta Rzeczypospolitéj, jest bezzasadna. Senor Pena y Pena stał ciągle na czele rządu, który ma teraz swe siedlisko w Queretaro, gdzie udało mu się zebrać 70 członków Kongressu, którego większość miała się oświadczyć za pokojem. Trudno atoli pogodzić tę wiadomość z rozporządzeniem Senora Pena y Pena, który powołał do Queretaro Gubernatorów prowincyi środkowego Mexyku, dla naradzenia się z niemi nad kwestyą wojny, i otrzymania od nich wiadomości o liczbie żołnierzy i zapasach amunicyi, jakich mogą dostarczyć dla wznowienia kroków nieprzyjacielskich przeciw Amerykanom, którzy tymczasem nowe poczynili postępy, opanowawszy miasta Atlexco i Orizabo. Ostatnie miasto, liczące 16,000 ludności, nie stawiło żadnego oporu.

— Jenerał Scott wysłał niedawno oddział wojska na zwiady aż do miasta Guadalupy. Jenerał Smith mianowany został Gubernatorem Mexyku.

Ость-Индія.

Въ *Gentlemans Gazette* отъ 15 Октября, напечатаны новѣйшія извѣстія изъ Лагора, изъ коихъ видно, что тамъ господствуетъ совершенное спокойствіе. Англійское правительство все свое вниманіе обратило нынѣ на внутреннее улучшеніе состоянія страны и быта народа. Съ этою цѣлію оно занимается открытіемъ новыхъ путей сообщенія проведеніемъ каналовъ, уменьшая вмѣстѣ съ симъ разные мѣстные налоги, обременяющіе жителей. Если такими разными мѣрами общественный доходъ и уменьшился, за то щедро будетъ вознагражденъ развитіемъ торговли. Преимущественно пониженіе транзитной пошлины принято было съ общимъ удовольствіемъ.

— Королева родительница постоянно пребываетъ въ крѣпости, гдѣ она давно помѣщена.

— Изъ Индіи сообщаютъ, что большая торжественная процессія истукана Джагернавта, происходила 5 Августа, съ возобновленіемъ тѣхъ фанатическихъ жертвъ, уменьшеніемъ которыхъ хвастаютъ Англичане. Пять человѣкъ молельщиковъ стали передъ пагодою Бали, не подавая никакого повода къ подозрѣнію надзирателямъ, поставленныхъ со стороны правительства; но въ ту минуту, когда огромная колесница выѣзжала изъ воротъ пагоды, они бросились подъ ея колеса произнося имя Вишну, и были ею раздавлены. Видъ сего добровольнаго мученичества возбудилъ въ присутствовавшей толпѣ такой восторгъ, что если бы не вмѣшательство вооруженной силы, истуканъ Джагернавтъ получилъ бы сто или и болѣе человѣческихъ жертвъ. Мѣра, подѣйствовавшая на народъ относительно удержанія его отъ такихъ знаковъ набожности, была та, что англійскіе чиновники объявили, что если народъ не успокоится, процессіи сего рода будутъ впредь отмѣнены.

Indye Wschodnie.

Gentlemens Gazette z d. 15 października, ogłasza najświeższe nowiny z Lahory. Tchoą one zupełnym pokojem, i donosza, że rząd angielski zwrócił teraz całą uwagę na polepszenie wewnętrznego stanu kraju i społecznych stosunków. W tym celu zajmuje się otworzeniem nowych dróg, biciem kanałów, zmniejszając zarazem różne opłaty miejscowe, które ciężą na mieszkańcach. Jeżeli przez te różne środki dochód publiczny znacznie się zmniejszył, bojnie zostanie wynagrodzony przez rozwinięcie handlu. Mianowicie zmniejszenie ceł przechodowych przyjęte zostało z powszechnem zadowoleniem.

— Królowa matka mieszka ciągle w warowni, dokąd wygnaną została.

— Donoszą z Indyi, że wielka doroczna processya bałwana Dżagernaut, odbyła się d. 5 sierpnia z ponowieniem tych samych ofiar fanatyzmu, z których wytępienia przechwalają się Anglicy. Pięciu pobożnych stanęło przed pagodą Bali, nie dając żadnego powodu do podejrzenia dozorcom od rządu postawionym; lecz w chwili, kiedy olbrzymi rydwan wyjeżdżał z bram pagody, rzucili się wszyscy pod jego koła, wzywając imienia Wisznu, i wszyscy zostali przez wóz zgruchotani. Na widok tego aktu dobrowolnego męczeństwa, taki zapał opanował tłum obecny, że bez wdania się siły zbrojnéj, bałwan Dżagernaut miałby był sto lub więcéj ofiar ludzkich. Środek, który najskuteczniéj zatrzymał potok tego szaleństwa, było oświadczenie przez urzędników angielskich, iż processye podobne będą na przyszłość zakazane, jeżeli się lud nie uspokoi.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Отъ Редакціи Виленскаго Вѣстника.

Оффиціальная Газета „*Виленскій Вѣстникъ*“ и въ слѣдующемъ 1848-мъ году будетъ издаваема, при Виленскомъ Дворянскомъ Институтѣ, прежнею Редакціею, въ такомъ же самомъ видѣ и внутреннемъ составѣ.

Гг. Желающіе получать газету благоволятъ сообщать свои требованія заблаговременно, чтобы Редакція могла знать, какое число экземпляровъ нужно будетъ печатать.

Всѣ письма, относящіяся къ дѣламъ Редакціи, должны быть присылаемы не на имя лицъ, а прямо въ *Редакцію Виленскаго Вѣстника*.

Подписка принимается въ Вильнѣ: Губернской Почтовой Конторы въ Газетной Экспедиціи и въ Редакціи Виленскаго Вѣстника, находящейся въ зданіи Виленскаго Дворянскаго Института, на Доминиканской улицѣ. — Въ другихъ же городахъ — во всѣхъ Почтамтахъ, Почтовыхъ Конторахъ и Экспедиціяхъ.

Подписная Цѣна.

За годъ:

Съ пересылкою по почтѣ .	11 руб. сер.
Безъ пересылки	9 — —

За полгода:

Съ пересылкою по почтѣ .	5 руб. 50 коп. сер.
Безъ пересылки	4 — 50 — —
На четверть года можно выписывать, только безъ пересылки	2 — 25 — —

OBWIESZCZENIE

Redakcyi Kuryera Wileńskiego.

Gazeta Urzędowa *Kuryer Wileński*, wychodzić będzie i nadal w następującym 1848 roku, przy Wileńskim Dworzańskim Instytucie, pod tąż samą co dotąd redakcyą, i w tymże samym kształcie i układzie wewnętrznym.

Szanowni Prenumeratorowie, proszeni są o wczesne zapisanie prenumeraty, a to w tym celu, ażeby stosowna ilość exemplarzy od razu drukowaną być mogła.

Ponawia się także ostrzeżenie, iż wszelkie pisma w interessach redakcyjnych, adressowane być mają nie do osób, ale wprost: *Do Redakcyi Kuryera Wileńskiego.*

Prenumerata przyjmuje się: w Wilnie w Redakcyi Kuryera Wileńskiego, znajdującéj się na Dominikańskiéj ulicy, w murach Wileńskiego Dworzańskiego Instytutu, i w Expedycyi Gazetnéj przy Gubernialnym Kantorze Pocztowym. W innych miastach: na wszystkich Pocztamtach, Kantorach i Expedycyach Pocztowych.

Cena Prenumeraty:

Rocznie:

Z przesyłaniem przez pocztę	rub. sr. 11.
Bez poczty . .	— — 9.

Na pół roku:

Z przesyłaniem przez pocztę	rub. sr. 5 k. 50.
Bez poczty . . .	— — 4 — 50.
Kwartałowie prenumerować tylko można na miejscu, bez przesyłania pocztą	— — 2 — 25.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 19-го Декабря 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*